

**Ustawa z dnia ... 2021 r.
o utworzeniu Akademii Zamojskiej**

Art. 1

1. Tworzy się z dniem 1 września 2021 r. Akademię Zamojską, zwaną dalej "Akademią".
2. Siedzibą Akademii jest miasto Zamość.
3. Akademia jest uczelnią publiczną.

Art. 2

1. Akademię tworzy się z Uczelni Państwowej im. Szymona Szymonowica w Zamościu, zwanej dalej „Uczelnią”.
2. Z dniem utworzenia Akademii znosi się Uczelnię.

Art. 3

Nadzór nad Akademią sprawuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Art. 4

1. Mienie obejmujące własność i inne prawa majątkowe Uczelni staje się mieniem Akademii z dniem jej utworzenia.
2. Akademia przejmuje z dniem utworzenia prawa i obowiązki Uczelni, w tym prawa i obowiązki wynikające z decyzji administracyjnych .
3. Stan gospodarki finansowej Uczelni zostanie wykazany w bilansie sporządzonym przez Uczelnię na dzień poprzedzający dzień jej zniesienia. Bilans zamknięcia Uczelni staje się bilansem otwarcia Akademii.

Art. 5

1. Z dniem utworzenia Akademii:
 - 1) pracownicy zatrudnieni w Uczelni stają się pracownikami Akademii; przepis art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.) stosuje się odpowiednio;
 - 2) studenci Uczelni stają się studentami Akademii;
 - 3) uczestnicy studiów podyplomowych, kształcenia specjalistycznego oraz innych form kształcenia Uczelni stają się uczestnikami odpowiednio studiów podyplomowych, kształcenia specjalistycznego oraz innych form kształcenia Akademii.

2. Osoby przyjęte na pierwszy rok studiów na rok akademicki 2021/2022 do Uczelni z dniem utworzenia Akademii stają się osobami przyjętymi na pierwszy rok studiów do Akademii.
3. Stosunki pracy z pracownikami, o których mowa w ust. 1 pkt 1, wygasają po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli przed upływem tego terminu nie zostaną im zaproponowane nowe warunki pracy i płacy albo w razie nieprzyjęcia nowych warunków pracy i płacy.

Art. 6

1. W terminie do zakończenia drugiej, po utworzeniu Akademii, ewaluacji jakości działalności naukowej, Akademia dostosuje się do wymogów określonych w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 805, z późn. zm.).
2. Jeżeli Akademia nie spełni wymogu, o którym mowa w ust. 1, traci prawo do posługiwania się nazwą Akademia.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 nową nazwę Akademii określi minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w drodze rozporządzenia.

Art. 7

1. Członkowie senatu Uczelni, wybrani na kadencję rozpoczętą z dniem 1 września 2020 r., stają się z dniem utworzenia Akademii członkami senatu pierwszej kadencji Akademii.
2. Pierwszego rektora Akademii powołuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego na okres do końca kadencji rozpoczętej 1 września 2020 r.
3. Rada Uczelni wybrana na kadencję rozpoczętą w dniu 1 stycznia 2021 r. staje się Radą Akademii.
4. Kadencji rektora, o której mowa w ust. 2, nie wlicza się do liczby kadencji, o której mowa w art. 26 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
5. Pierwszy statut Akademii nadaje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Art. 8

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Niezwykłe trudna sytuacja w jakiej znalazła się obecnie nasza Ojczyzna zmusza państwo polskie i naród polski oraz społeczności lokalne do ogromnego wysiłku i pracy, mających za cel zachowanie i umocnienie naszego niepodległego i suwerennego bytu narodowego i państwowego. Byt ten jest zagrożony nie tylko przez czynniki natury zdrowotnej, ekonomicznej, materialnej i zewnętrznej, ale także bardzo mocno poprzez atak na tożsamość kulturową i cywilizacyjną Polek i Polaków. Troska o byt i przyszłość Rzeczypospolitej wymaga podjęcia zdecydowanych działań, które byłyby nie tylko doraźnym środkiem zwalczającym powstałe problemy, ale przyczyniałyby się do trwałego umocnienia w państwie polskim i narodzie polskim jego tożsamości duchowej i cywilizacyjnej, tradycji autentycznie polskiej.

Od wieków środkiem umacniania tożsamości były uniwersytety, wspólnoty ludzi prawych i dojrzałych, gdzie poszukiwano prawdy i dzielono się nią celem budowania na niej całej kultury i ładu społecznego. Mając to właśnie na uwadze należy podkreślić, że dziś pomyślność Rzeczypospolitej zależy od siły i jakości edukacji wyższej, akademickiej.

Trwałym środkiem umocnienia i rozwoju polskiej tożsamości kulturowej, podniesienia nauczania młodego pokolenia Polek i Polaków będzie reaktywacja, tak ważnej niegdyś dla całej kultury narodowej i samej państwowości polskiej, Akademii Zamojskiej.

Reaktywowana Uczelnia powinna w czasach współczesnych spełniać misję, która przez ponad dwa wieki formowała elity narodu polskiego w duchu zasad *pietas literata, Deo et Patriae*, misję, wyrażoną w dewizie: BÓG HONOR OJCZYŻNA, a spełnianą przez Akademię Zamojską.

Zgodnie z tą koncepcją, reaktywowana Akademia Zamojska – powinna zostać szczególną instytucją, w której w sposób odpowiedzialny i wieloaspektowo przygotowuje się obywatele państwa polskiego, nie tylko do pełnienia różnych działań i funkcji publicznych, ale także do podejmowania czynnych starań na rzecz ochrony, rozwoju i umocnienia kulturowego i cywilizacyjnego dziedzictwa Polski, bez którego nie może istnieć ani sam naród polski, ani też silna polska państwowość.

Główny cel reaktywowanej Akademii Zamojskiej wymaga, aby odbywające się w niej kształcenie dokonywało się w oparciu o naukę historii, pogłębione, polskie studia humanistyczne i społeczne, tworzone w duchu realizmu filozoficznego oraz chrześcijańskiej tradycji narodowej. Oczywiście, zasadnym jest rozważenie dodatkowego uwzględnienia w strukturach Uczelni innych, oczekiwanych społecznie dyscyplin naukowych, jak: nauki medyczne i nauki o zdrowiu, nauki o bezpieczeństwie oraz nauki rolnicze.

Powołana Akademia Zamojska musi uwzględniać przeszło tysiącletnią kulturę narodową Polaków i kierować się dobrem wspólnym narodu i państwa polskiego. Akademia, przygotowująca elity państwowe i narodowe, do pracy wokół dobra wspólnego Polski, byłaby adresowana przede wszystkim, choć nie tylko do:

- pedagogów
- osób pracujących w mediach;
- osób tworzących administrację samorządową i państwową;
- osób związanych bezpośrednio lub pośrednio z bezpieczeństwem wewnętrznym, jak i zewnętrznym państwa polskiego (Obrona Terytorialna, różne służby mundurowe, Legia Akademicka);
- osób zaangażowanych w zdrowie publiczne;
- osób i środowisk realizujących politykę regionalną, państwową, narodową;
- osób zajmujących się ochroną, upowszechnieniem i naukową analizą kulturowego dorobku Polaków, tak w przeszłości, jak i w teraźniejszości.

Wielkim i unikalnym kapitałem początkowym umożliwiającym reaktywację jest fakt, że zdecydowana większość Polek i Polaków zna i ogromnie ceni tradycję i dziedzictwo Akademii Zamojskiej; kojarzy ją pozytywnie z najlepszą edukacją obywatelską młodzieży, kształceniem elity narodu. Przypomnieć należy, że Akademia Zamojska założona w 1594 r. była trzecią uczelnią wyższą w Rzeczypospolitej (po Akademii Krakowskiej i Wileńskiej). Reaktywowana Akademia byłaby uczelnią nowego typu w nawiązaniu do tradycyjnych wartości uczelni wyższych, łączącą najlepszą naukę, nowoczesną edukację i patriotyczne wychowanie, a przez to promieniowałaby na region, kraj i zagranicznych sąsiadów.

Działania na rzecz reaktywacji Akademii Zamojskiej ma bardzo silne wsparcie w regionie. Od lat ww. idea powstania nowej Akademii Zamojskiej inspirowała wiele osób do podejmowania działań na rzecz jej reaktywacji. Ci reprezentujący liczne kręgi społecznicy, popierając naukowo-edukacyjne uzasadnienie powstania tej uczelni, dodatkowo zauważają fakt, iż jej powstanie w Zamościu miałoby jednocześnie bardzo pozytywny wpływ na tak oczekiwany rozwój gospodarczy regionu.

Trzeba podkreślić, że obecnie reaktywacja Akademii Zamojskiej jest częścią Projektu Strategii rozwoju województwa lubelskiego do 2030 r.

Próby reaktywacji Akademii Zamojskiej przekształciły się w realne działania dwadzieścia lat temu, gdy w roku 2000 ks. Bp. Dr hab. Jan Śrutwa wystosował pismo do władz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Lublinie, by przy wsparciu kadry naukowej tej wyższej uczelni

odrodzić po blisko 220 latach zamojską uczelnię. W 2003 roku kwestią tą zajęła się Rada Miasta Zamość. Wówczas przewidziano, że nastąpi to poprzez przekształcenie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Zamościu w Akademię. Miało się to dokonać z pomocą i wsparciem kadry z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Jednak inicjatywa nie uzyskała przychylności ówczesnych władz miasta.

18 stycznia 2020 roku w Zamościu miało miejsce spotkanie grupy inicjatywnej, która postawiła sobie za cel reaktywację Akademii Zamojskiej. Grupa przekształciła się w Społeczny Komitet, który poprzez rozmowy na różnych szczeblach starał się pozyskać przychylność władz miejskich i centralnych by reaktywować Akademię Zamojską. Komitet podjął również rozmowy z władzami zamojskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej.

Dowodem i wyrazem wsparcia dla reaktywacji Akademii są między innymi pisemne deklaracje pomocy i wsparcia z dnia:

- 11 stycznia 2021 - deklaracje pomocy materialnej Prezydenta Zamościa Andrzeja Wnuka;
- 18 stycznia 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Starosty Zamojskiego Stanisława Grzeško;
- 20 stycznia 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Starosty Tomaszowskiego Henryka Karwana;
- 11 marca 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Wojewody Lubelskiego Lecha Sprawka;
- 17 lutego 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Zarządu Stowarzyszenia Zarządu Euroregion Roztocze (zrzeszającego 50 samorządów należących do obszaru Roztocze i terenów przylegających);
- 2 lutego 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Starosty Biłgorajskiego Andrzeja Szarlipa;
- 24 lutego 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Starosty z Janowa Lubelskiego Artura Pizonia;
- 16 marca 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Starosty Krasnostawskiego Andrzeja Leńczuka;
- 16 lutego 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Starosty Hrubieszowskiego Anety Karpiuk;
- 28 stycznia 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Burmistrz Miasta Hrubieszowa Marty Majewskiej;
- 24 lutego 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Rady Miasta Biłgoraja (przewodniczący Andrzej Łęcki);
- 19 lutego 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Rady Miasta Tomaszów Lubelski (przewodniczący Mirosław Fus);
- 10 marca 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Burmistrz Zwierzyńca Urszuli Anny Kolman.
- 11 marca 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Burmistrza Józefowa Romana Dziury;

- 11 marca 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Burmistrza Lubyczy Królewskiej Marka Łuszczyńskiego;
- 15 marca 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Burmistrza Łaszczowa Aleksandra Pietrasza;
- 15 marca 2021 - deklaracje wsparcia i pomocy Burmistrza Szczepieszyna Henryka Mateja;
- 15 marca 2021 – deklaracje wsparcia i pomocy Marszałka Województwa Lubelskiego Pana Jarosława Stawiarskiego.

Ponadto złożone zostały liczne deklaracje wsparcia posłów obecnej kadencji Sejmu RP oraz środowiska naukowego, lekarskiego z Zamościa dla utworzenia w Akademii, jak również deklaracje wsparcia dla reaktywacji Akademii płynące ze strony duchowieństwa zamojskiego i lubelszczyzny.

Unikalnym kapitałem Uczelni jest jej miejsce funkcjonowania, renesansowe miasto Zamość, ze swą historią i zabytkami. Reaktywowana uczelnia w Zamościu umacnia miasto Zamość i cały związany z nim rejon, jako szczególne miejsce trwania i rozwoju dziedzictwa narodowego. Uczelnia umiejscowiona w oryginalnej architekturze renesansowego miasta będzie nie tylko ośrodkiem nauki i wychowania, ale także ważnym wsparciem rewitalizacji zabytków Zamościa. Docelowo mogłaby w miarę możliwości swoją lokalizacją objąć m.in. tradycyjną siedzibę tzn. zabytkowy budynek Akademii Zamojskiej (obecnie w remoncie) oraz sąsiedni budynek pałacu Zamojskich.

Kapitałem uczelni jest również opracowany przez Komitet społeczny, składający się z uczonych ale i także polityków, samorządowców projekt koncepcyjny Uczelni. Cieszy fakt, że także z wielu stron świata nauki słyszy się o potrzebie reaktywacji Akademii Zamojskiej. Wspólne działania członków społecznego komitetu, przedstawicieli świata nauki skutkowały nie tylko zebraniem, wspierającą ideę reaktywacji Akademii Zamojskiej, grupy uczonych i wychowawców, ale przede wszystkim opracowaniem, ideowego i koncepcyjnego planu odrodzenia Uczelni.

Projekt ustawy przewiduje utworzenie z dniem 1 września 2021 r. Akademii Zamojskiej (dalej Akademia) z siedzibą w Zamościu w oparciu o istniejącą Uczelnię Państwową im. Szymona Szymonowica w Zamościu (dalej Uczelnia). Należy zauważyć, że ta wyższa uczelnia powstała w Zamościu w 2005 roku pod nazwą Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Szymona Szymonowica w Zamościu (PWSZ). Od 1 września 2019 roku, na mocy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, PWSZ w Zamościu zmieniła nazwę na: Uczelnia Państwowa im. Szymona Szymonowica w Zamościu. Obecnie uczelnia posiada prawo do prowadzenia kształcenia na 9 kierunkach studiów pierwszego stopnia: filologia, bezpieczeństwo narodowe, finanse i rachunkowość, informatyka, logistyka, mechanika i budowa maszyn, pedagogika, pielęgniarstwo,

turystyka i rekreacja. Od początku działania Uczelni Polska Komisja Akredytacyjna oceniła jakość kształcenia na 5 kierunkach (na jednym dwukrotnie) - otrzymały one pozytywne oceny jakości kształcenia. Ostatnia ocena PKA dokonana została na kierunku filologia w 2017. W dniu 31 marca 2020 r. do MNISW wpłynął wniosek Uczelni o pozwolenie na utworzenie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „pielęgniarstwo”. Uchwałą nr 694/2020 z dnia 17 września 2020 r. Prezydium PKA wydało opinię pozytywną dla kierunku.

Projekt przewiduje zniesienie Uczelni przy zachowaniu ciągłości funkcjonowania w Zamościu szkoły wyższej w nazwie nawiązującej do historycznych tradycji - Akademii. Zgodnie z projektem mienie Uczelni stanie się mieniem Akademii. Skutkiem prawnym projektowanej regulacji, w odniesieniu do praw i obowiązków Uczelni jest mechanizm sukcesji generalnej tj. przejścia wszelkich praw i obowiązków Uczelni przez Akademię.

Zgodnie z projektowanymi przepisami stan gospodarki finansowej Uczelni będzie odzwierciedlał bilans sporządzony na dzień poprzedzający dzień zamiany Uczelni w Akademię, a bilans zamknięcia Uczelni stanie się równocześnie bilansem otwarcia Akademii. Projekt ustawy nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego i nie wywołuje negatywnych skutków finansowych.

Skutkiem społecznym projektu jest kontynuacja działalności oraz ciągłość studiów dla studentów i słuchaczy studiów podyplomowych, którzy po ukończeniu kształcenia otrzymają dyplom lub świadectwo ukończenia Akademii. Skutkiem gospodarczym w odniesieniu do pracowników uczelni przewidziana jest co do zasady kontynuacja stosunków pracy, tym niemniej jeśli ich dalsze trwanie nie zostanie potwierdzone w terminie do 3 miesięcy od daty powołania Akademii stosunki pracy wygasną.

Przewidziana jest kontynuacja działalności organów kolegiałnych Uczelni, natomiast nowego rektora Akademii powoła minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, tak jak jest to przewidziane w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce dla nowoutworzonych uczelni.

W projekcie założono, że utworzona Akademia będzie musiała dostosować się do wymogów określonych w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a więc uzyskać kategorię naukową co najmniej B+ w co najmniej dwóch dyscyplinach naukowych.

Projekt przewiduje zarówno termin na dostosowanie (do zakończenia drugiej, po utworzeniu Akademii, ewaluacji jakości działalności naukowej – a więc do 31 grudnia 2025 r.) oraz konsekwencje niespełniania wymogów do używania nazwy Akademia. Jeżeli nie nastąpi dostosowanie do wymagań odnoszących się do nazwy, Akademia straci prawo do posługiwania

się tą nazwą, a nową nazwę określi minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w drodze rozporządzenia.

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.